

Οστέοπόρωση

Διάγνωση, πρόληψη και θεραπεία

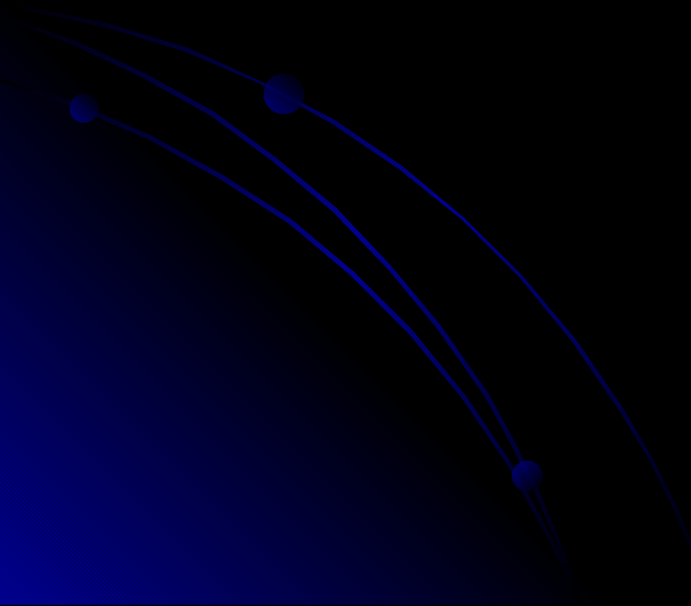
Δρ. Χρήστος Κ. Γιαννακόπουλος

Ορθοπαιδικός Χειρουργός

Η οστεοπόρωση είναι πιο συχνή
από τις παθήσεις της καρδιάς και των
πνευμόνων

Οστεοπόρωση. Η σιωπηλή επιδημία

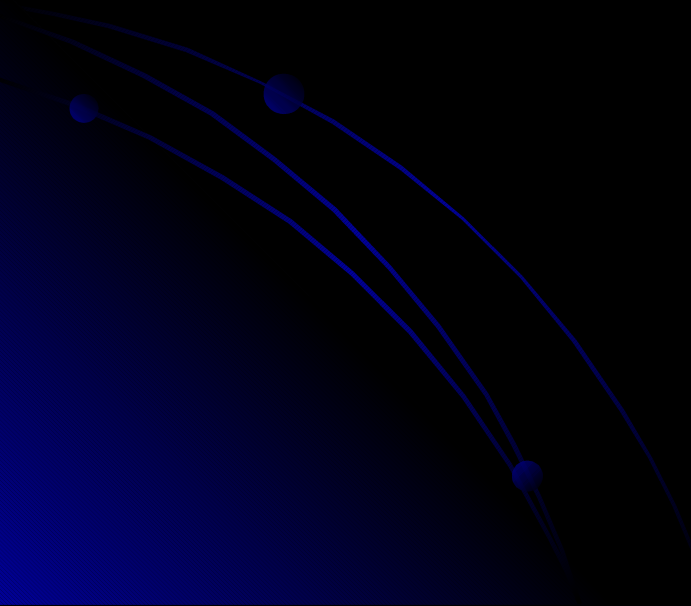
Οστεοπόρωση.

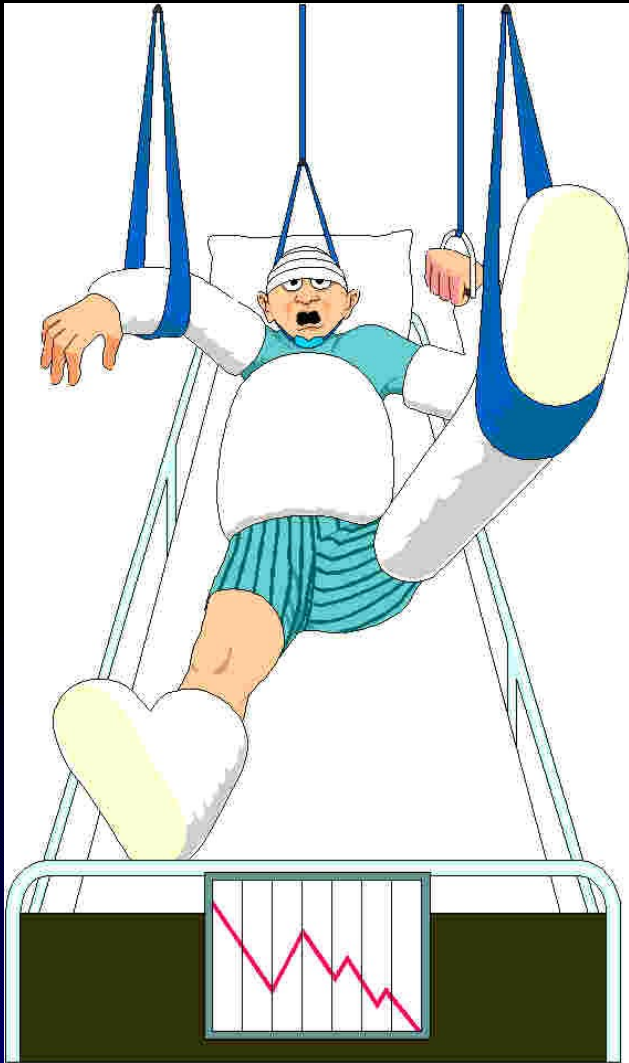
Η ωρολογιακή βόμβα

Τι είναι η Οστεοπόρωση

Είναι μία συχνή πάθηση στην οποία
τα οστά χάνουν την **αντοχή** τους
και **σπάνε** εύκολα

Η οστεοπόρωση αποτελεί τη
συχνότερη αιτία **κατάγματος**
στους ηλικιωμένους

1 στις 2 γυναίκες και

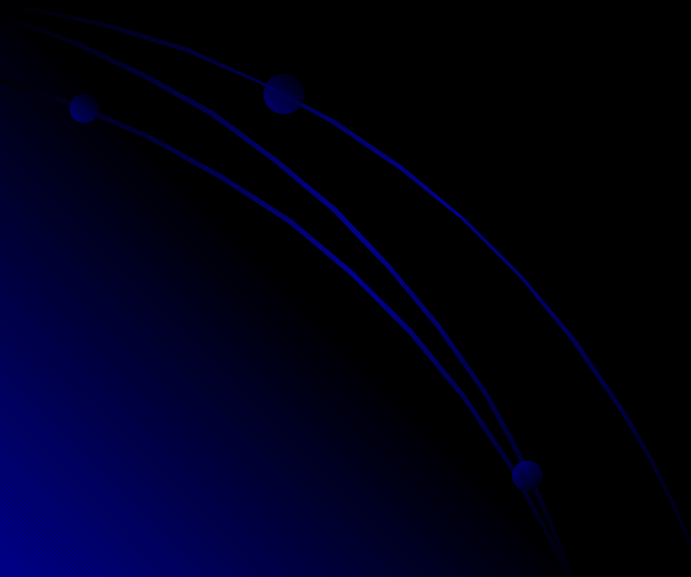
1 στους 4 άνδρες

άνω των 50 ετών θα υποστούν ένα
τουλάχιστον οστεοπορωτικό κάταγμα

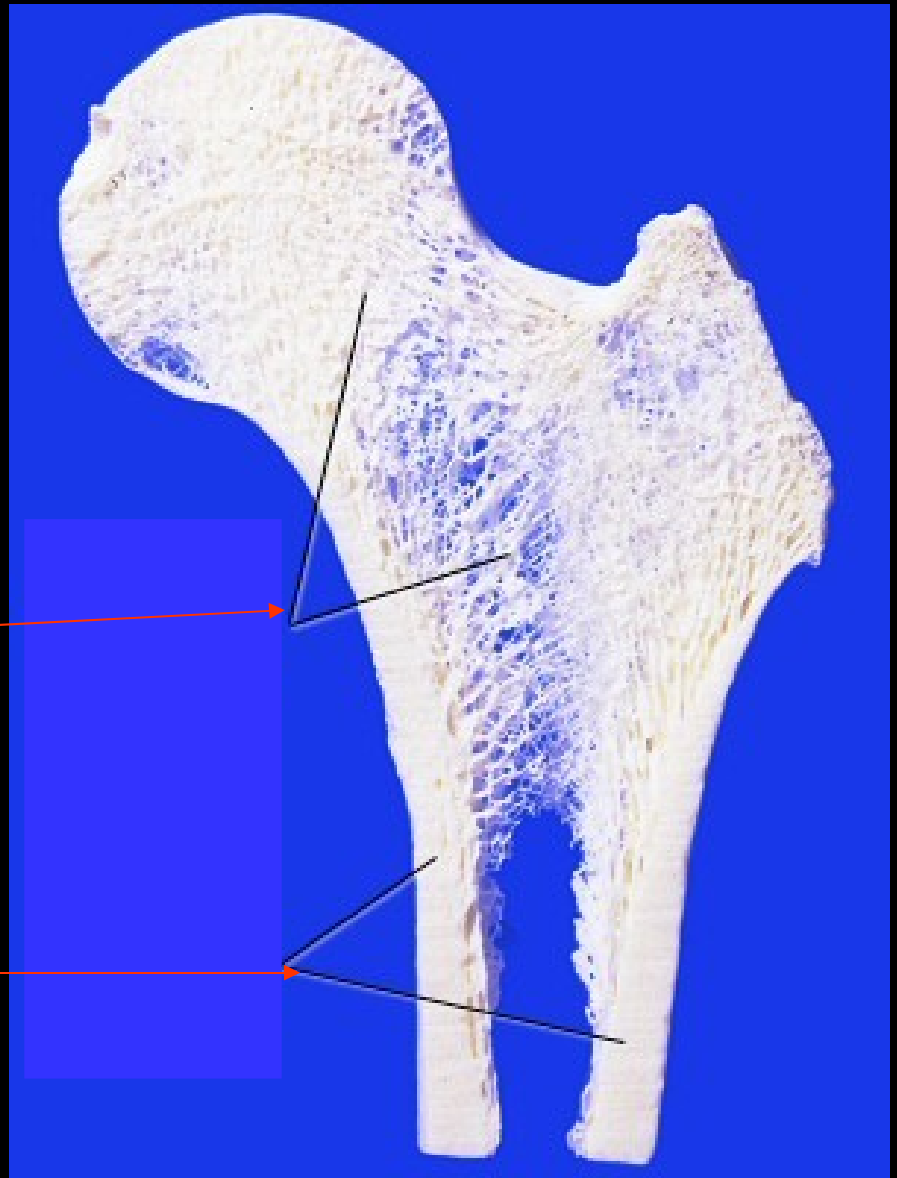

Η Κατασκευή των Οστών

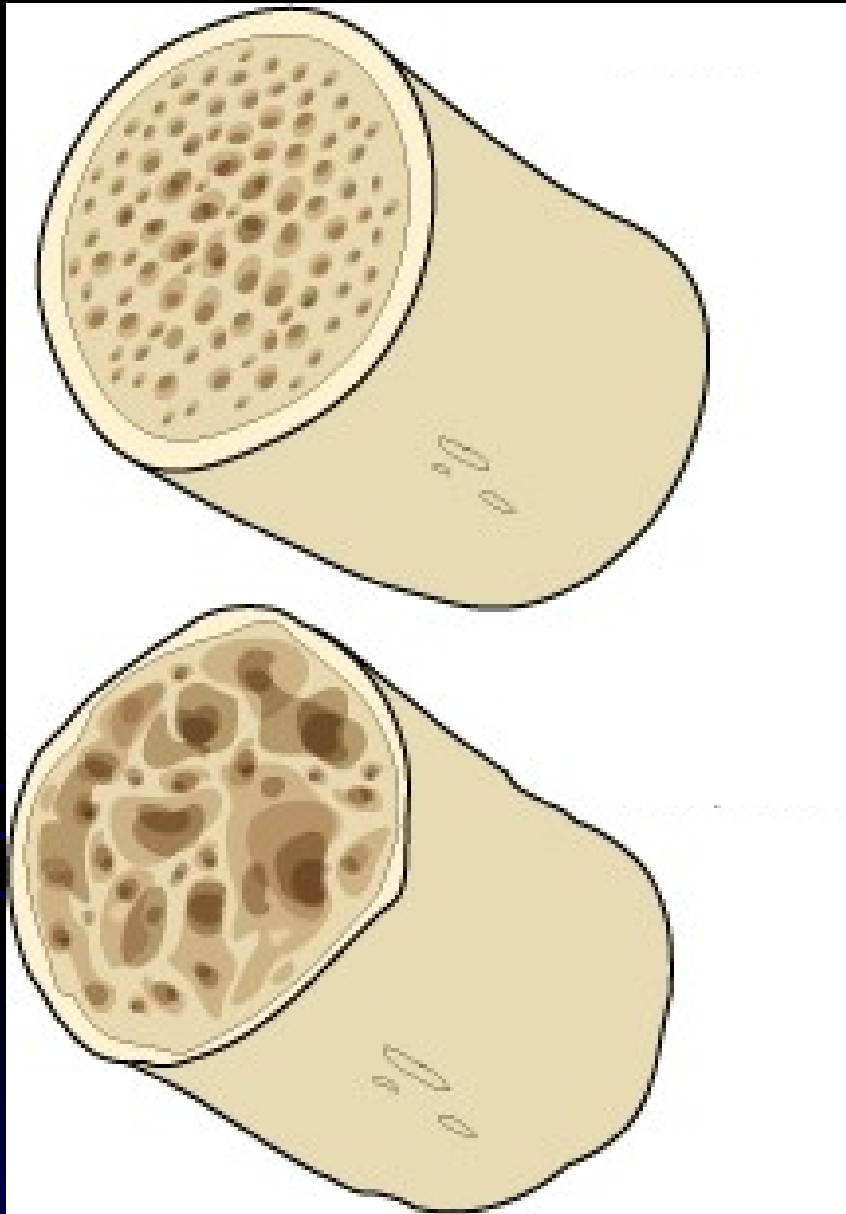

Σπογγώδες
οστό

Αλοιώδες
οστό

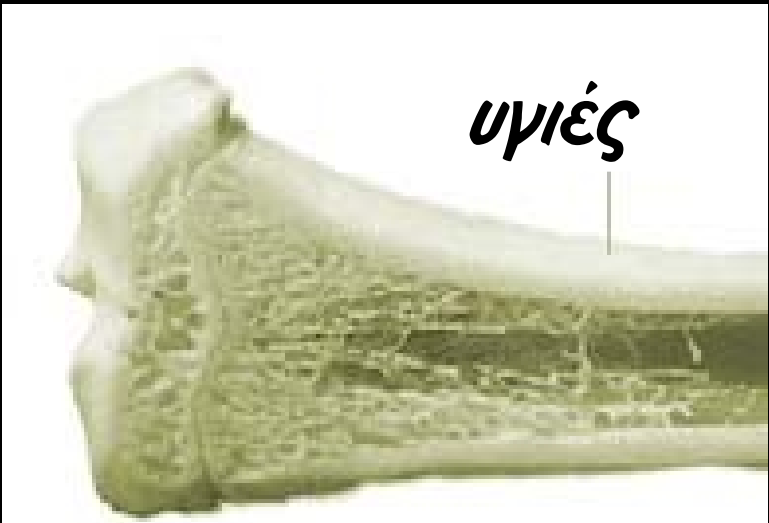

φυσιολογικό οστό

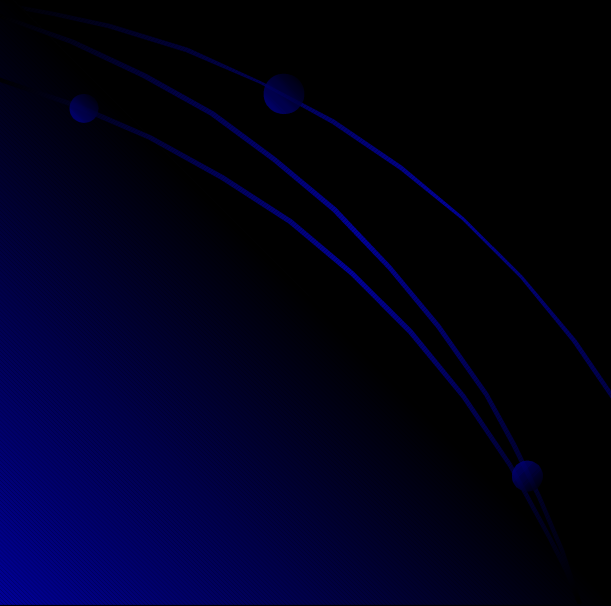
Οστεοπορωτικό οστό

ΥΓΙΕΣ

ΟΣΤΕΟΠΟΡΩΤΙΚΟ

Τα Οστά είναι Ζωντανά

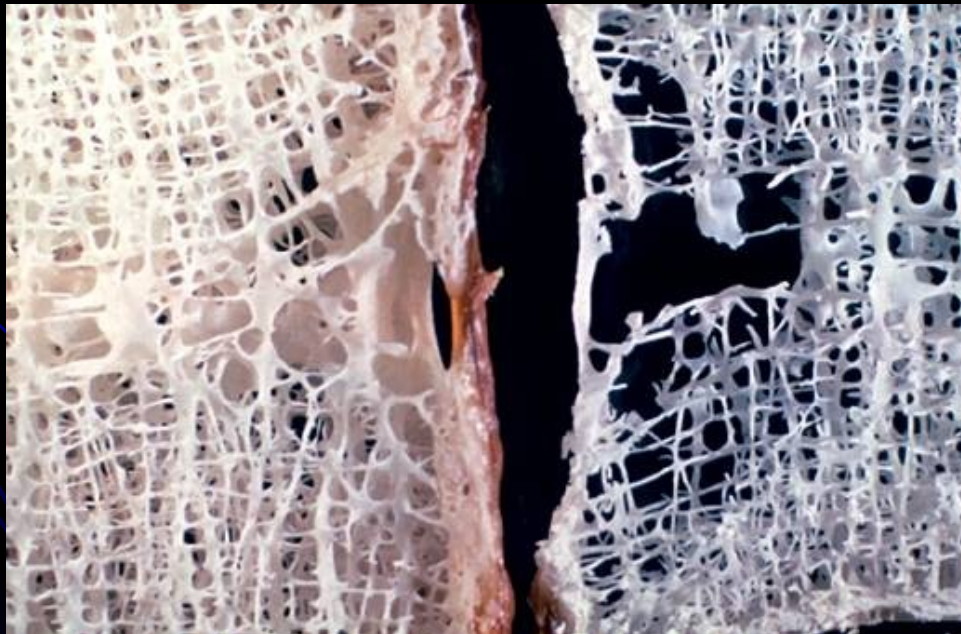
- Καθημερινά ασβέστιο εναποτίθεται και απορροφάται
- Η οστική μάζα κορυφώνεται στην ηλικία των 30 ετών

Τι είναι η Οστεοπόρωση

Η οστεοπόρωση οφείλεται σε απώλεια αλάτων ασβεστίου από τα οστά

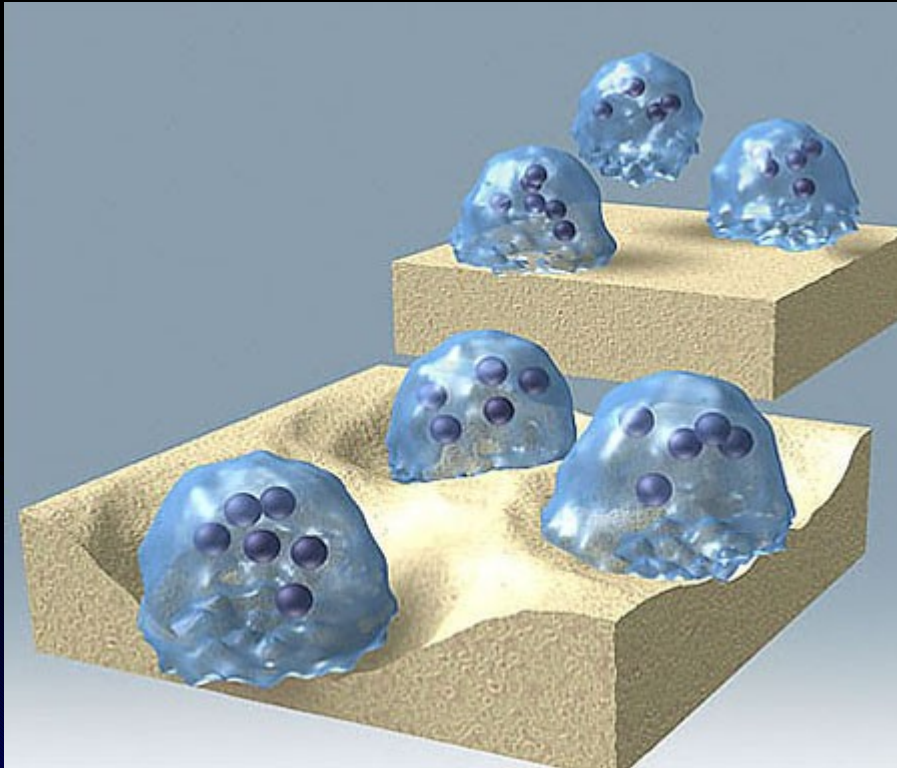

Στην οστεοπόρωση μειώνεται η ποσότητα
και υποβαθμίζεται η ποιότητα του οστού

Που οφείλεται η Οστεοπόρωση

Οφείλεται στην αυξημένη
απορρόφηση και στη
μειωμένη **παραγωγή** του
οστού

Η σιωπηλή πάθηση

Shhhh!

- Η απώλεια οστού συμβαίνει χωρίς συμπτώματα
- Η πρώτη ένδειξη μπορεί να είναι ένα κάταγμα

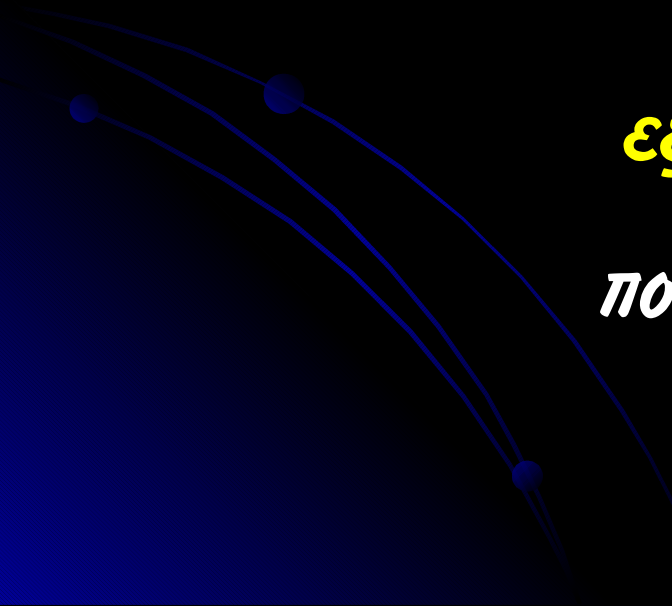
Η σιωπηλή πάθηση

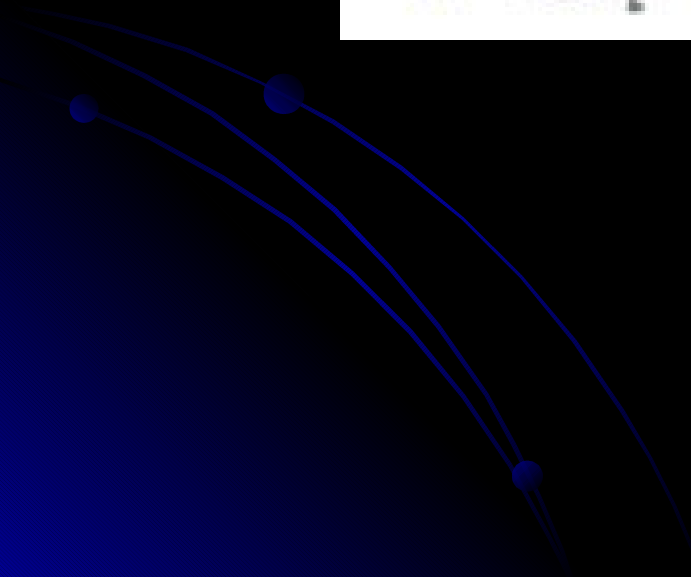
- ✓ *Απώλεια ύψους*
- ✓ *Κύφωση*
- ✓ *Πόνος*
- ✓ *Κάταγμα μετά από ήπιο τραύμα*

Η σιωπηλή πάθηση

*Η οστεοπόρωση είναι
προοδευτική,
συστηματική,
εξελισσόμενη πάθηση
που οδηγεί σε αναπηρία*

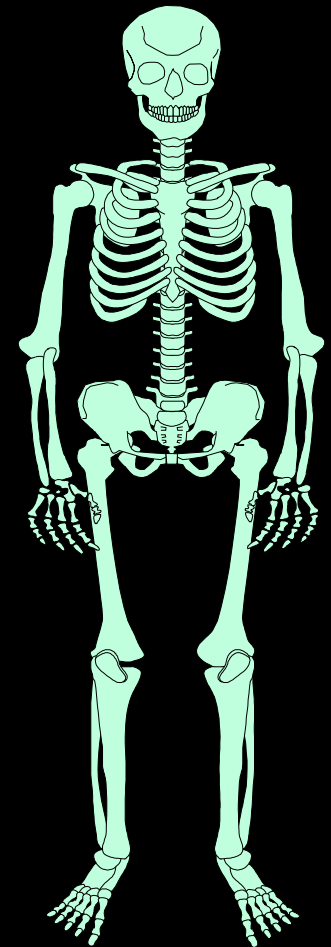

Μορφές Οστεοπόρωσης

Τύπος I. Μετά την εμμηνόπαυση

Τύπος II. Γεροντική

Τύπος III. Δευτεροπαθής

Τύπος I: Μετά την Εμμηνόπαυση

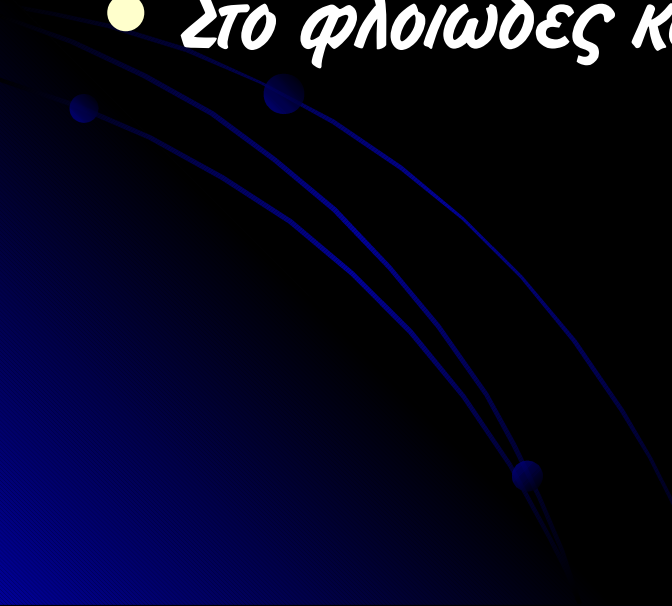
- Τα πρώτα 3-6 χρόνια μετά την εμμηνόπαυση
- Σε γυναίκες με ιστορικό ωθηκεκτομής
- Οφείλεται στη μείωση των οιστρογόνων
- Μείωση οστικής μάζας **10-25%** την πρώτη δεκαετία

Τύπος I: Γεροντική

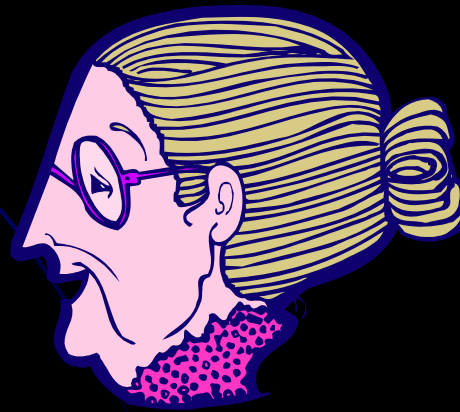
- Σε γυναίκες και άνδρες
- Συχνότητα 2:1
- Κατάγμα ισχίου, σπονδύλων
- Φυσιολογική γήρανση
- Αυξημένη απορρόφηση οστού
- Σε άνδρες μείωση των ανδρικών ορμονών

Τύπος ΙΙΙ. Δευτεροπαθής

- *Οφείλεται στη λήψη φαρμάκων ή σε παθήσεις*
  - *Σε κάθε ηλικία*
  - *Και στα δύο φύλα*
  - *Στο φλοιώδες και στο σπογγώδες οστό*
-

Παράγοντες Κινδύνου για Οστεοπόρωση

Παράγοντες Κινδύνου για Οστεοπόρωση

- *Φύλο (γυναίκες)*
- *Λευκή φυλή, λιπόσαρκοι*
- *Ηλικία (μετεμμηνοπαυσιακά)*
- *Αλκοολισμός*
- *Κάπνισμα*
- *Ανεπαρκής λήψη ασβεστίου*
- *Ιστορικό ΟΤΠ ή κατάγματος*
- *Καρδιαστική ζωή*

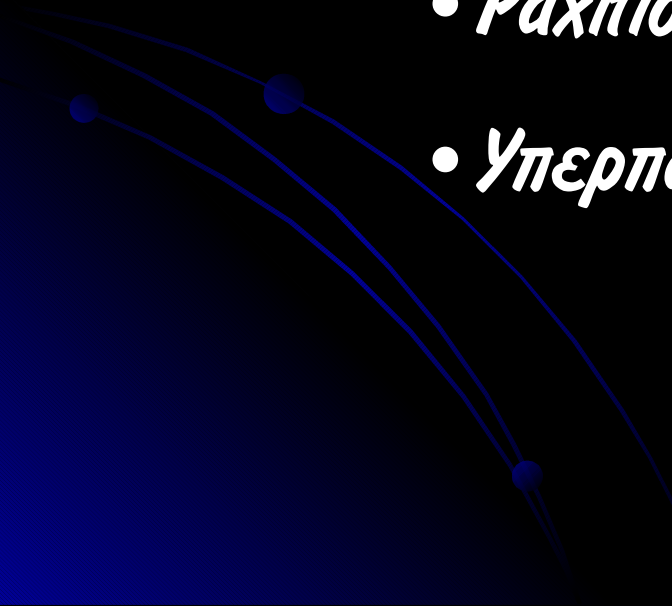
Παράγοντες Κινδύνου για Οστεοπόρωση

Φάρμακα

- Στεροειδή
- Αντιεπιληπτικά
- Ηπαρίνη
- Αντιόξινα
- Lasix
- Αντικαταθλιπτικά

Παράγοντες Κινδύνου για Οστεοπόρωση

Παθήσεις

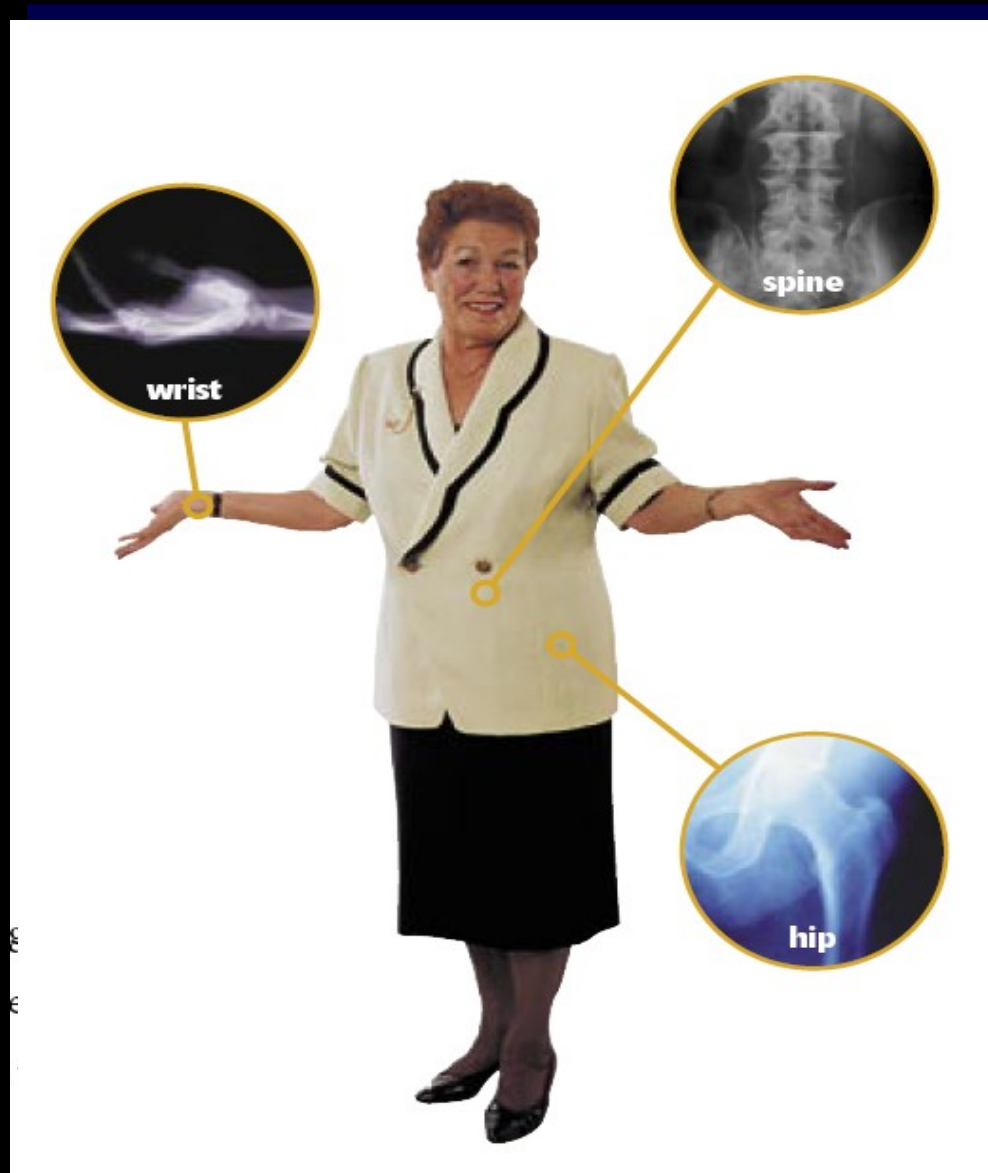
- Δυσασπορρόφηση
  - Αρθρίτιδα
  - Ραχίτιδα
  - Υπερπαραθυρεοειδισμός
-

*Τα συνηθέστερα
κατάγματα συμβαίνουν:*

✓ *στον καρπό*

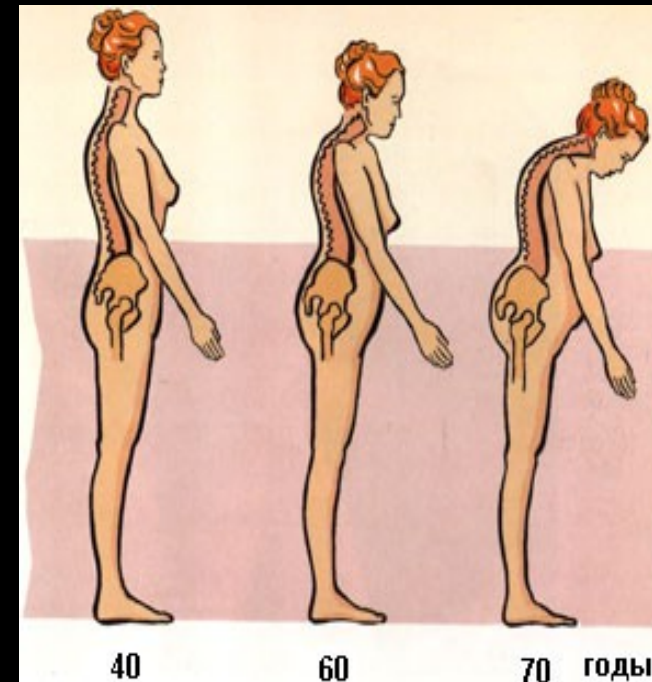
✓ *τη ΣΣ*

✓ *και το ισχίο*

Κλινική Εικόνα Οστεοπόρωσης: Σπονδυλική Στήλη

- απώλεια αναστήματος
- κύφωση
- προβολή της κοιλιάς
- συγκάμψεις των άκρων
- μόνιμος πόνος στην πλάτη και τη μέση
- ψυχολογικά προβλήματα και κακή ποιότητα ζωής

Σπονδυλικά κατάγματα

TESTIMONIAL

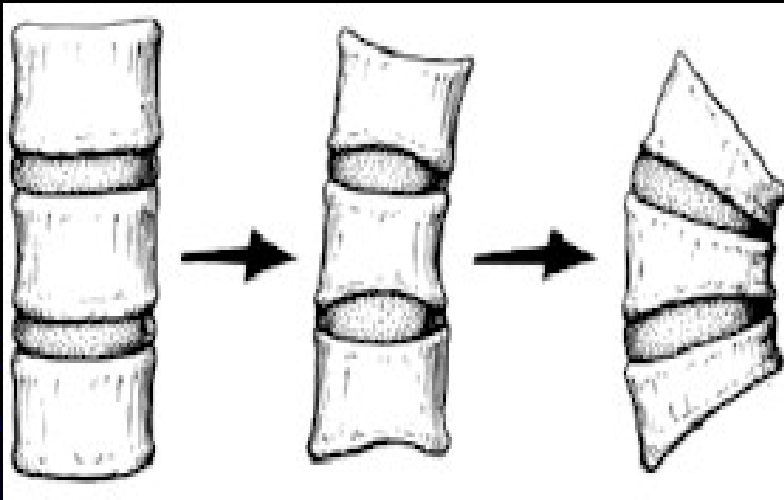
"The receptionists and therapists were very courteous and professional during my entire physical therapy treatments. I would highly recommend this treatment facility to anyone in need of physical therapy."

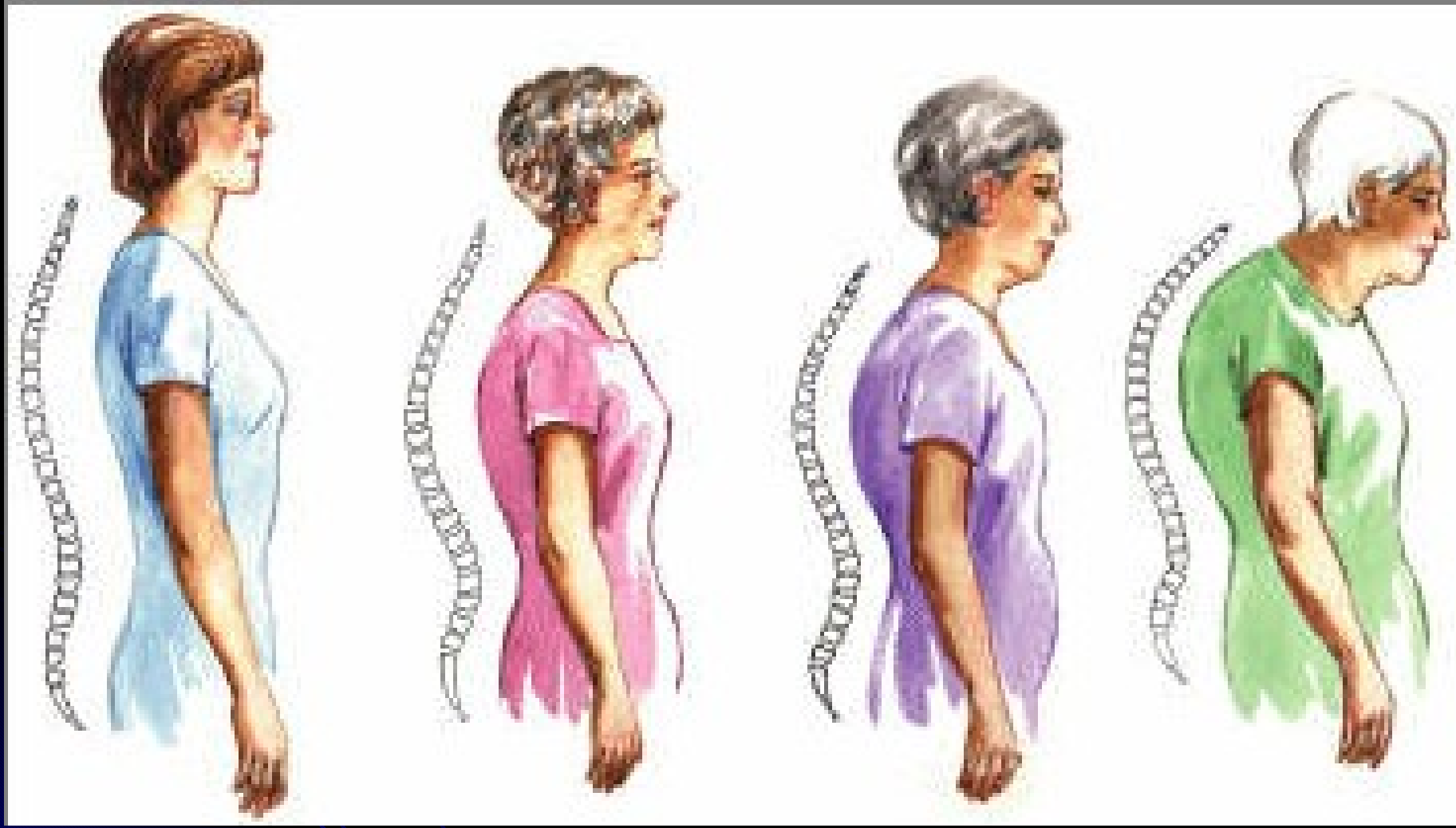
Mary U

- Κάθε χρόνο 700.000 γυναίκες παθαίνουν σπονδυλικό κάταγμα.
- Το σπονδυλικό κάταγμα είναι η πλέον επώδυνη εμπειρία στη ζωή μίας γυναίκας.

Σπονδυλικά κατάγματα

34 *Ετών*

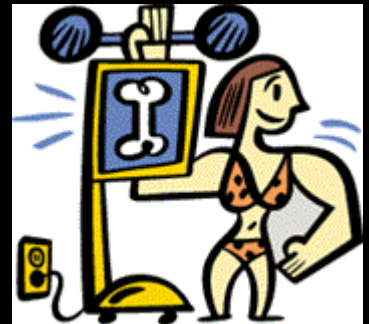

53
Ετών

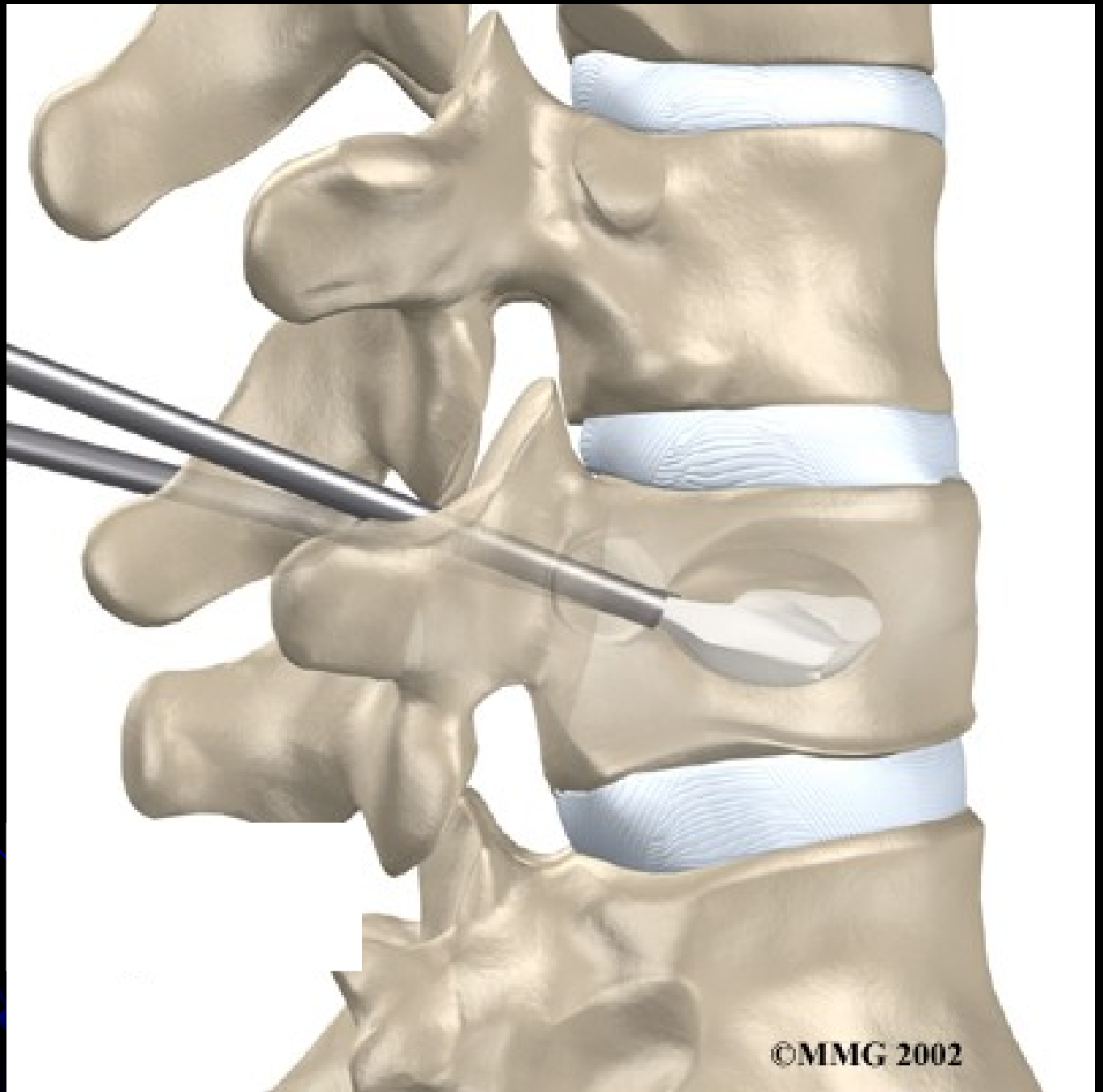

72
Ετών

- Μόνο το $\frac{1}{4}$ των σπονδυλικών καταγμάτων οφείλονται σε πτώση
- Τα **περισσότερα** εξ αυτών προκαλούνται από τις καθημερινές δραστηριότητες

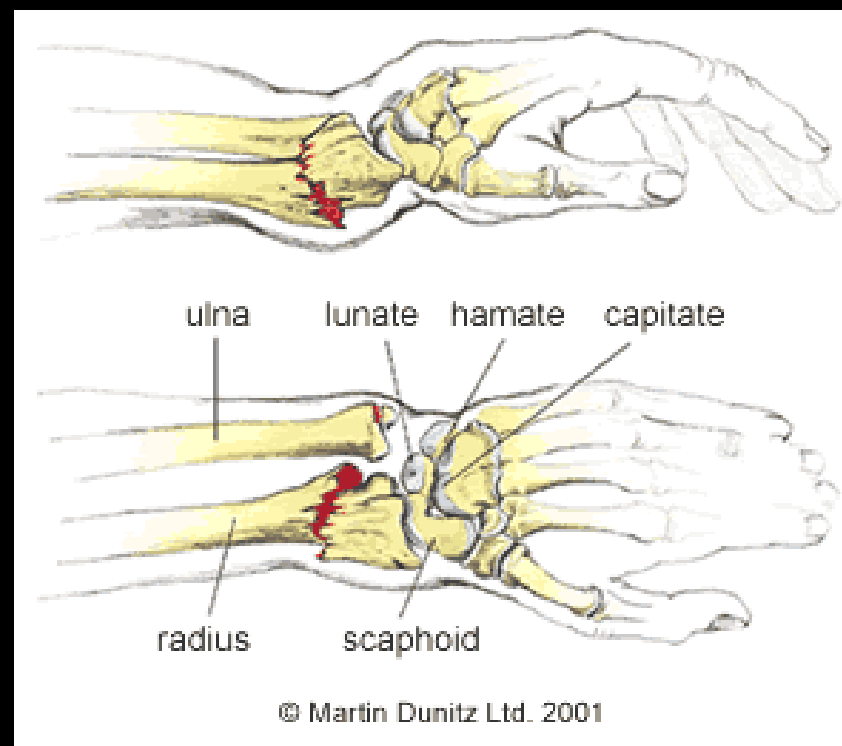
©MMG 2002

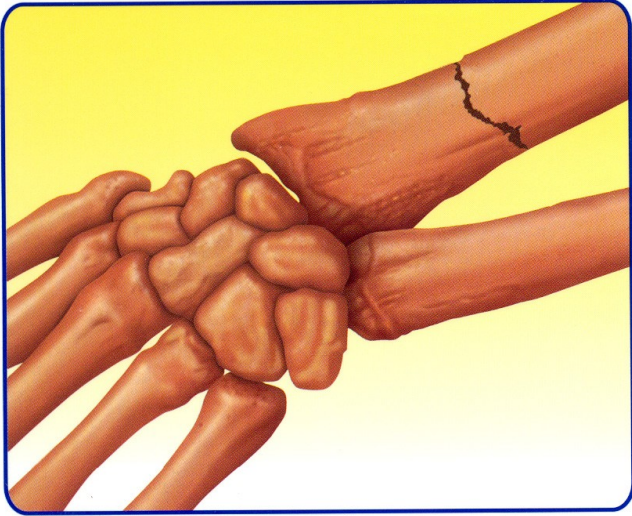
Κλινική Εικόνα Οστεοπόρωσης: Καρπός

Οι πρώτες εκδηλώσεις στον περιφερικό σκελετό εμφανίζονται στην περιοχή του καρπού

Αν και οι σχετικά νέες γυναίκες δεν συνδέουν το κάταγμα αυτό με οστεοπόρωση πρέπει να γίνεται προληπτικός έλεγχος

κάταγμα Colles

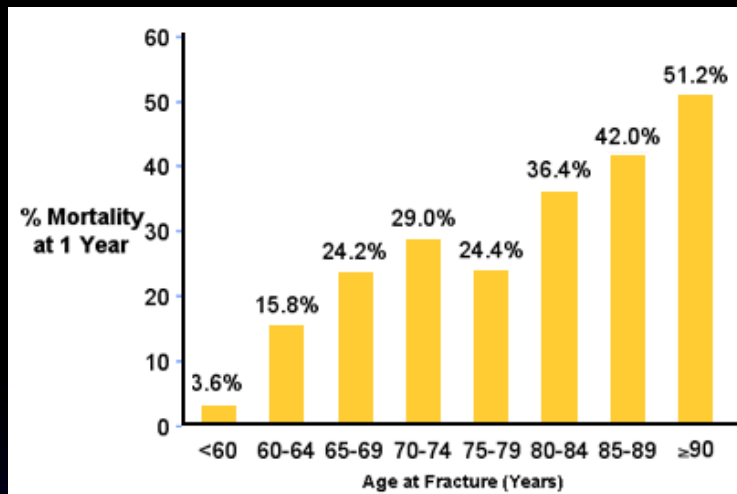

Κατάγματα ισχίου

Κατάγματα Ισχίου

- *Η πλέον δραματική επιπλοκή της οστεοπόρωσης*
- *Υψηλή θνητότητα και νοσηρότητα*
- *Υψηλό οικονομικό και κοινωνικό κόστος*

Απόλυτος Αριθμός Καταγμάτων Ισχίου

- 1977: 5100
- 1982: 6900
- 1987: 9250
- 1992: 10.953
- 1997: 12.106
- 2002: 13.611

*Αύξηση **166,8%***

*Μέση ετήσια αύξηση
6,67%*

Κατάγματα ισχίου

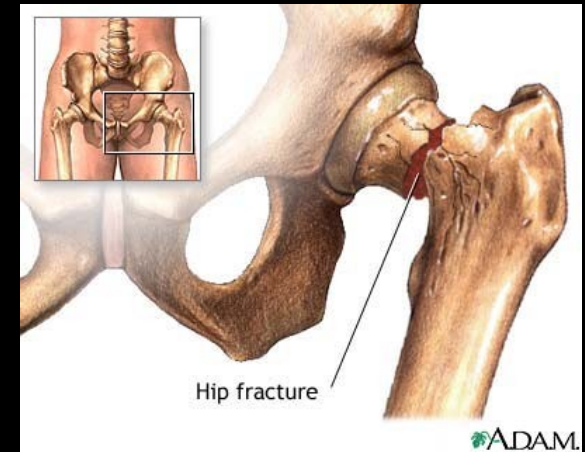
Οι Έλληνες υπερήλικες είναι σήμερα πλέον ευπαθείς

- *Το έτος 1977 το 22% των καταγμάτων*
- *Το έτος 2002 το 50% των καταγμάτων στην Ελλάδα ήταν ηλικίας άνω των 80 ετών*

Κλινική Εικόνα Οστεοπόρωσης:

- Το κάταγμα του ισχίου είναι η δραματικότερη και πιο επικίνδυνη εκδήλωση της οστεοπόρωσης.
- Η **θνητότητα** φθάνει στο **50%** μέσα στο πρώτο έτος
- Μόνο το **30%** των ασθενών **επανέρχεται** στην αρχική του κινητική δραστηριότητα και την ίδια ποιότητα της ζωής.

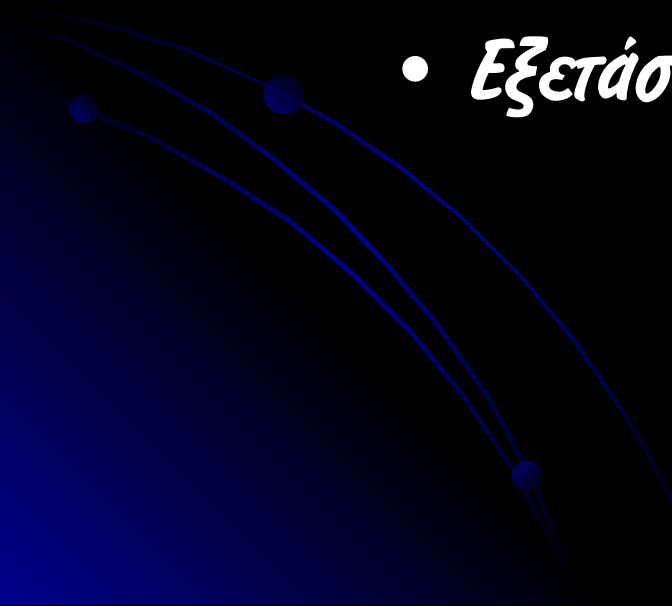
Κάταγμα Ισχίου

Διάγνωση της Οστεοπόρωσης

Διάγνωση της Οστεοπόρωσης

- *Ιατρικό ιστορικό*
  - *Φυσική εξέταση*
  - *Μέτρηση οστικής πυκνότητας*
  - *Εξετάσεις αίματος*
-

Η πρώιμη διάγνωση είναι πολύ σημαντική

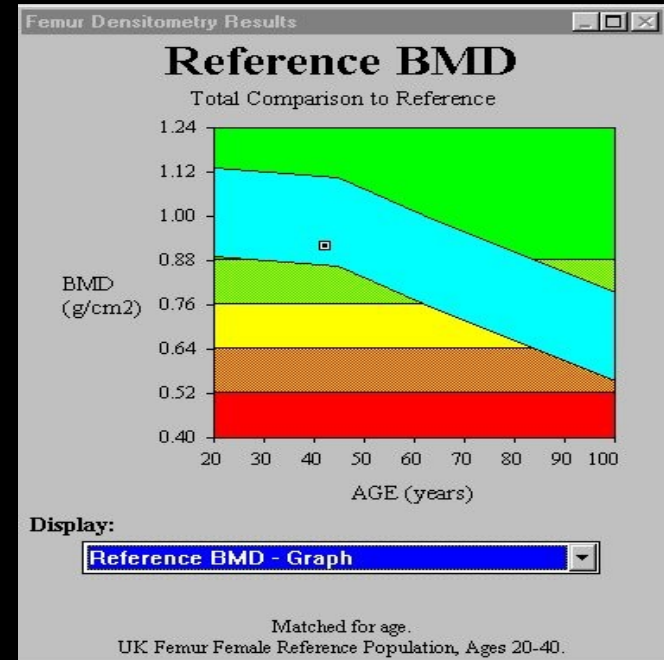

Μέτρηση Οστικής Πυκνότητας

Διάγνωση – Οστική Πυκνομετρία

- Ο βαθμός οστεοπόρωσης, ο κίνδυνος κατάγματος και ο σχεδιασμός της θεραπείας εξαρτάται από την οστική πυκνομετρία
- Η οστική πυκνομετρία δεν είναι διαγνωστική της οστεοπόρωσης.
- Η οστική πυκνομετρία δεν μας δίνει πληροφορίες για την ποιότητα του οστού

Μέτρηση Οστικής Πυκνότητας

- Ανιχνεύει την οστεοπόρωση πριν συμβεί κάταγμα
- Προβλέπει την πιθανότητα εμφάνισης κατάγματος στο μέλλον
- Μετρά το ρυθμό απώλειας οστικής μάζας
- Έλεγχος ανταπόκρισης στη θεραπεία

Ο ΝΟΦ συνιστά μέτρηση εάν:

- ✓ Παίρνετε φάρμακα
- ✓ Διαβήτης τύπου Ι, πάθηση ήπατος, νεφρών
- ✓ Οικογενειακό ιστορικό
- ✓ Πρώιμη εμμηνόπαυση
- ✓ Ηλικία > 50 έτη και 1 παράγοντας κινδύνου
- ✓ Ηλικία > 65 έτη

Η μέτρηση δεν είναι αναγκαία.

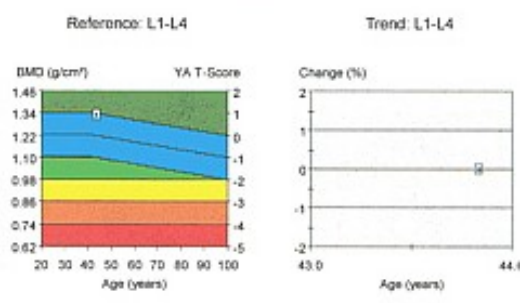
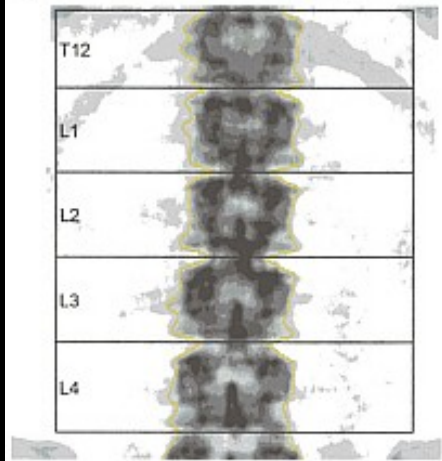
- *Υγιείς προεμμηνοπαυσιακές γυναίκες*
  - *Υγιή παιδιά και έφηβοι*
-

Μέτρηση Οστικής Πυκνότητας

AP SPINE BONE DENSITY

Facility ID: _____
 Birth Date: 43.8 (years)
 70.0 in. 175.0 lbs. White Male
 Physician: _____

Measured: 09/16/1999 1:53:54 PM (2.05)
 Analyzed: 09/16/1999 1:58:30 PM (2.05)
 Printed: 04/27/2001 2:42:04 PM (2.15)

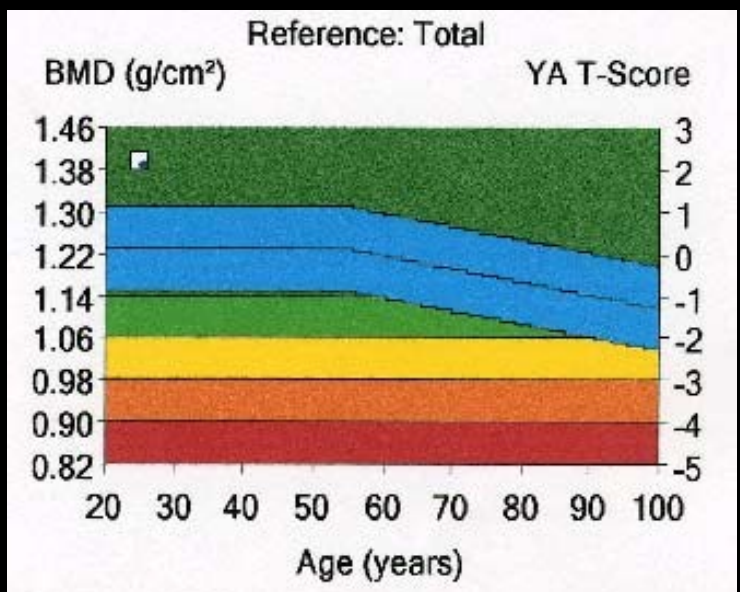
Region	BMD ¹ (g/cm ³)	Young-Adult ² T-Score	Age-Matched ³ Z-Score
L1	1.345	1.5	1.5
L2	1.391	1.3	1.3
L3	1.378	1.1	1.2
L4	1.236	0.0	0.0
L1-L4	1.334	0.9	1.0

Region	Measured Date	BMD ¹ (g/cm ³)	Change (%)	Age (years)
L1-L4	09/16/1999	1.334	0.0	43.8

COMMENTS:

Image not for diagnosis
 76:3.00:50.00:12.00:0.00:9.38:0.60x1.05:20.7.%Fat=36.2%
 0.00:0.00:0.00:0.00

1 - Statistically 68% of repeat scans fall within 1SD (± 0.010 g/cm³ for L1-L4)
 2 - USA, AP Spine Reference Population, Ages 20-40
 3 - Matched for Age, Weight (males 25-100 Kg), Ethnic
 11 - WHO has defined for white women that >-1.0 SD = normal; +1.0 to +2.5 SD = osteopenia; <-2.5 SD = osteoporosis

Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας

T-score

> -1

Επανάληψη
κάθε 2-5
χρόνια

-1 to -2.5

Οστεοπενία
(πρόληψη)

< -2.5

Οστεοπόρωση
(θεραπεία)

*Θεραπεία της
Οστεοπόρωσης*

Πρόληψη της Οστεοπόρωσης

- ✓ Η πρόληψη ξεκινά από την παιδική ηλικία
- ✓ Ισορροπημένη διαίτα
- ✓ Άσκηση
- ✓ Υγιεινή ζωή
- ✓ Έναρξη αγωγής όταν είναι αναγκαίο

Ο ρόλος της γυναίκας στη στρατηγική πρόληψης της οστεοπόρωσης

- Η γυναίκα τόσο σαν μητέρα, γιαγιά ή θεία μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο στην διαμόρφωση καλών υγιεινοδιαπητικών συνηθειών όλων των μελών της οικογένειας
- Άσκηση και αποφυγή περιδωριοποίησης ηλικιωμένου

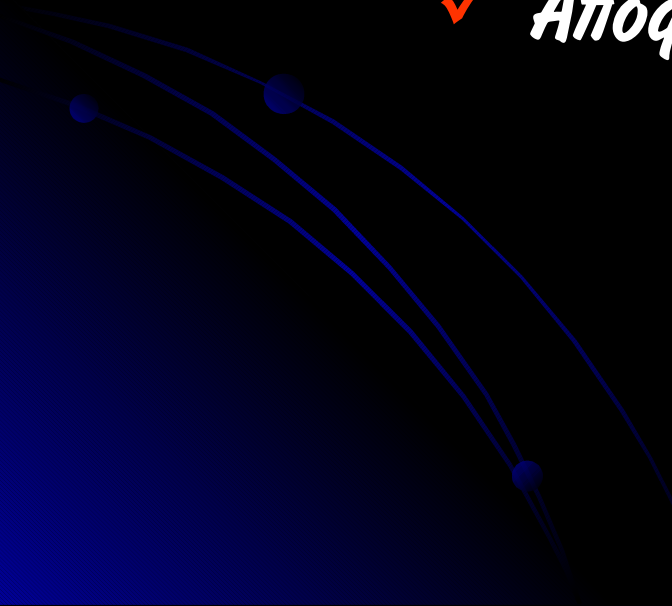
**Hip
Protectors**

**www.hipprotector.com
800-549-0095**

Η θεραπεία της Οστεοπόρωσης

- ✓ Αναγνώριση παραγόντων κινδύνου
  - ✓ Τροποποίηση αυτών
  - ✓ Αλλαγή τρόπου ζωής και διατροφής
  - ✓ Φαρμακευτική θεραπεία
-

ΜΗ φαρμακευτική θεραπεία της Οστεοπόρωσης

- ✓ Άσκηση
  - ✓ Διατροφή
  - ✓ Μείωση καφεΐνης, καπνού
  - ✓ Αποφυγή πτώσεων
-

Φαρμακευτική θεραπεία της Οστεοπόρωσης

- *Ασβέστιο*
- *Βιταμίνη D*
- *Θειαζιδικά*
- **SERMS**
- *Διφωσφονικά*
- *Καλσιπονίνη*
- **HRT**
- *Παραθορμόνη*
- *Στατίνες*
- *ωθόριο*
- *Στρόντιο*

Φαρμακευτική θεραπεία της Οστεοπόρωσης

*Για κάθε ασθενή υπάρχει το κατάλληλο
φάρμακο*

*Η επιλογή γίνεται από τον
εξειδικευμένο Ιατρό*

Σχέση Ιατρού - Ασθενούς

Ο οστεοπορωτικός ασθενής πάσχει από ένα **χρόνιο νόσημα** και ζητά να βρει ένα άτομο **εμπιστοσύνης** που θα αναλάβει το πρόβλημά του

